

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plán výchovy a péče v dětské skupině

Plán výchovy a péče o dítě – dětská skupina 2-3 roky Dolní Libchava

Dětská skupina je forma péče o děti ve věku od dvou do tří let věku. Kapacita dětské skupiny je až 20 dětí, o které prozatím pečuje jedna kvalifikovaná chůva. Pečující osoba se při výchově dětí řídí Plánem výchovy a péče o dítě. Každé dítě je individualitou a pečující osoby vždy vycházejí z toho předpokladu. Citlivě pozorují každé dítě a jeho potřeby. Veškeré aktivity jsou plánované s ohledem na věk a schopnosti dítěte.

Charakteristika a cíl plánu výchovy a péče v dětské skupině

Dětská skupina si klade za úkol poskytnout dětem výchovu a péči. Ve skupině je kladen důraz na socializaci dětí mezi jeho vrstevníky. Dětem je nabízeno seznámení se s novými dovednostmi a informacemi. Prostředí dětské skupiny je založeno na existenci řádu a pravidel pro každodenní činnosti a situace.

Pro dobrý chod dětské skupiny je klíčová pravidelná a dobrá komunikace mezi rodiči a pečující osobou. Z tohoto důvodu probíhá individuální konzultace, kde je domluven společný postup ve výchově a na řešení případných problémů. Pečující osoba operativně informuje rodiče dle potřeby, stejně tak mají rodiče právo kdykoliv hovořit s pečující osobou. Rodiče jsou o chodu skupiny informováni osobně, informačními emaily, telefonicky, informační nástěnkou a prostřednictvím webových stránek. Během adaptační doby, zhruba první týden pobytu dítěte v dětské skupině, mají rodiče možnost navštívit třídu společně s dítětem. Dále pak záleží na domluvě s pečující osobou, aby nebyl narušen zaběhlý režim a ostatní děti nebyly stresovány přítomností cizí osoby. Rodiče jsou do dění v dětské skupině zapojováni během odpoledních akcí, kterých se mohou zúčastnit i sourozenci a prarodiče.

Dětská skupina využívá hru jako výchovný prostředek a prostředek nezbytný k rozvoji osobnosti. Při hře a dalších činnostech je využíváno principů podporujících myšlení, představivost, schopnost soustředění se a řešení situací, která jim napomáhá získat pocit bezpečí a jistoty v novém prostředí, stejně tak důvěry k pečujícím osobám v dětské skupině. Pečující osoba pracuje s vnitřní i vnější motivací dítěte. Hlavní důraz je kladen na pozitivní motivaci, tj. motivaci pochvalou. Dále jsou využívány metody výchovy příkladem, povzbuzením, režimem, spoluprací, odměňováním. Dítě si může vybrat z her didaktických, sportovních a pohybových, tvořivých nebo hudebních. U dětí je dále rozvíjena snaha o rozvoj samostatnosti a zdravého sebevědomí.

Péče a výchova – cíle a výstupy

Výchovné cíle

- osvojení nových poznatků a dovedností, rozvoj pohybových schopností, rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativní dovednosti verbálních a nonverbálních, poznání sebe sama a uvědomění si vlastní identity
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společného soužití, rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí
- učení se fyzikálnímu světu prostřednictvím činností jako jsou stavby z kostek, práce s pískem, dřevem, papírem a přírodními materiály
- učení se sociálním a kulturním informacím prostřednictvím her, četby a vypravování příběhů
- učení se logice a matematice srovnáváním, tříděním, porovnáváním
- učení se vztahu mezi psaným a mluveným slovem prostřednictvím častého kontaktu s knihami, předčítáním, kreslením obrázků k přečtenému textu a prohlížením knih

Očekávané konkretizované výstupy

- rozvoj řečových schopností – znalost většiny slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte, například sdělit svoje jméno a příjmení, jména kamarádů, sourozenců, rodičů, pečovatelek, rozumět většině pojmenování známých předmětů v okolí
- rozlišování časových údajů v rámci dne, ročních období, základních barev a geometrických tvarů
- přijímat pobyt ve skupině jako součást běžného života
- navazování kontaktu s dospělým, překonání studu a komunikace s okolím
- respekt ostatních, chápat, že každý je jiný
- pravidla slušného chování – pozdravit, poprosit, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v kolektivním zařízení
- fyzický vývoj prostřednictvím chůze, běhu, skoků, poskoků, hodů, lezení, základních gymnastických prvků, míčových her, zvládnutí překážkové dráhy v herně i volné přírodě
- sociálně – emocionální vývoj prostřednictvím řešení sporů, vyjadřování pocitů, kontroly impulsu, vzájemné úcty, spolupráce s ostatními, péče o materiály, se kterými pracují

- rozvoj inteligence – vést děti k samostatnému myšlení, k tvořivosti, k prozkoumání věcí do hloubky, k chápání dění na základě vlastního experimentování, pozorování a objevování

Životospráva

Denní režim dětské skupiny je dostatečně pružný s ohledem na individuální potřeby dětí a na jejich věk. Střídá se volná hra, řízená činnost a doba odpočinku. Děti mají celodenně k dispozici pitný režim v podobě ovocných čajů, šťáv a minerální vody. Umožňujeme dětem dostatečně dlouhý pobyt na čerstvém vzduchu, téměř za každého počasí. Mateřská škola disponuje vlastní kuchyní. S jídelníčkem se mohou rodiče seznámit na nástěnce, či na webových stránkách. Při jídle jsou děti vedeny ke správnému používání a držení lžice a k dodržování pravidel stolování. Do jídla dítě nenutíme, ale snažíme se vést děti alespoň k ochutnání méně obvyklých jídel.

Hygienické potřeby provádějí děti s pomocí pečující osoby. Postupně budou vedeny k samostatnosti při mytí rukou, oblékání, svlékání, ukládání oblečení a také při úklidu hraček a pomůcek. Při složitějších činnostech pomáhá pečující osoba. Děti jsou vedeny k ohleduplnosti a vzájemné pomoci. Po obědě jsou děti uloženy k odpolednímu spánku, který je dostatečně dlouhý podle individuální potřeby dítěte.

Režim dne

- 6,30 – 8,00 se děti scházejí ve třídě, vítají s pečující osobou, kamarády a volně si hrají
- 8, 15 je provedena hygiena a na děti čeká dopolední svačina, kterou nám předem připraví paní kuchařka.
- 8,30 – 9,30 se věnujeme různým činnostem na dané téma. Společně si povídáme, učíme se novým věcem, kreslíme a malujeme, cvičíme, učíme se básničky a písničky, opakujeme již naučené věci
- 9,30 – 11,00 jdeme na vycházku, kde poznáváme okolí školky, povídáme si, poznáváme zvířata, květiny a stromy. Pokud trávíme čas na zahradě můžou si děti vybrat volnou hru, různé aktivity a pohybové hry. Pobyt venku bude časově uzpůsoben aktuálnímu počasí.
- 11,15 děti čeká oběd, který nám opět připraví paní kuchařka. Po dojetí odnášejí děti špinavé nádoby do výdejny a vezmou si čistý talíř s druhým jídlem.
- 11,30 – 14,00 děti provedou hygienu a převléknou se do pyžama nebo čekají na příchod rodičů. Následně si čteme pohádku a odpočíváme na lehátku.
- 14,15 čeká děti odpolední svačina, které probíhá stejně, jako dopolední.

- odpoledne si děti volně hrají a čekají na příchod rodičů, kteří si zazvoní na třídu, pečující osoba mu otevře a rodič si přebírá dítě ze třídy nebo ze zahrady a společně odchází do šatny a ze školky.

Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je pro výchovu zásadní, proto budou pečující osoby komunikovat s rodiči na několika úrovních:

- každodenní - při přebírání a vyzvedávání dětí
- pomocí emailu (pečující osoba bude odpovídat maximálně do dvou pracovních dnů od přijetí)
- týdně - každý týden jsou rodičům nabízeny konzultační hodiny, kam se mohou objednat. Na konzultaci je třeba se předem domluvit s pečující osobou.
- pomocí fotogalerie dětské skupiny, kam budou nahrávány fotografie z akcí anebo běžného dění ve skupině. Před začátkem docházky rodiče podepíší souhlas s pořizováním fotografií jejich dítěte a umístováním těchto fotografií do galerie dětské skupiny; přání rodičů, kteří se rozhodnou tento souhlas nepodepsat bude plně respektován a jejich dítě se nebude účastnit fotografování.
- nepravidelně – dle potřeby
- třídní schůzky
- slavnosti ve třídě nebo na zahradě vztahující se k danému tématu

Výchovný obsah

V dětské skupině s dětmi plníme následující oblasti.

- ⑩ Dítě a jeho tělo
- ⑩ Dítě a jeho psychika
- ⑩ Dítě a ten druhý
- ⑩ Dítě a společnost
- ⑩ Dítě a svět

Dítě a jeho tělo

Pečující osoba volbou aktivit usiluje o stimulování a podporu růstu a neurosvalového vývoje dítěte, podporu jeho fyzické pohody, zlepšování tělesní zdatnosti dítěte a jeho pohybové a zdravotní kultury, podporu rozvoje pohybových a manipulačních dovedností, učení dítěte samoobslužným dovednostem a

vede dítě ke zdravým životním návykům a postojům.

Cíle oblasti

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody

Dítě a jeho psychika

Pečující osoba volbou aktivit a činností podporuje duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů, kreativity a sebevyjádření a povzbuzuje dítě v dalším rozvoji poznávání a učení.

Cíle oblasti

- ⑩ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností jako je vnímání, naslouchání, porozumění a výslovnost, vytváření pojmů, mluveného projevu a vyjadřování myšlenek
- ⑩ poznávání sama sebe
- ⑩ získání citové samostatnosti
- ⑩ rozvoj schopnosti sebeovládání
- ⑩ rozvoj kultivace mravního a estetického vnímání

Dítě a ten druhý

Pečující osoba volbou aktivit a činností v dětské skupině podporuje utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilování, utváření a kultivování jejich vzájemné komunikace

Cíle oblasti

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým a kolektivu
- osvojení si základních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Dítě a společnost

Pečující osoba volbou aktivit a činností v dětské skupině provádí dítě společenstvím ostatních lidí, uvádí ho do pravidel soužití s ostatními, uvádí je do světa materiálních a duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomáhá dítěti osvojit si potřebné dovednosti a návyky a umožňuje mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. V průběhu celého roku je dítě seznamováno s tradicemi na jejich věkové úrovni. Dále jsou u každé tradice nebo zvyklosti odpovídající říkanky, básničky a písničky. Ke každé tradici nebo významnému dni jsou připraveny výtvarné aktivity, které mohou událost dětem přiblížit.

Cíle oblasti

- ⑩ poznání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- ⑩ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- ⑩ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- ⑩ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- ↘ vytváření základních aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- ⑩ rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

Pečující osoba se prostřednictvím nabízených aktivit v dětské skupině snaží u dítěte založit základní povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového měřítka. Vytvořen je základ pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Zařazujeme sem i environmentální výchovu a s ní spojené aktivity.

Cíle oblasti

- seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření základního povědomí o přírodním, kulturním a technickém prostředí
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení poznatků a dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí při vytváření zdravého a bezpečného prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Plán činností je rozdělen na měsíční, týdenní a denní a také na individuální činnost podle schopností dítěte. Příprava her pro děti – učení se zručnosti, dovednosti, trpělivosti, pravidlům, kontaktu s ostatními.

Typ výchovy a druh hry	Popis
Rozvoj pozitivního a aktivního přístupu ke sportu a pohybovým hrám	Kultivace pohybu, dýchání, rozvoj pohybového aparátu, podpora správného držení těla, radost z pohybu, základní všestranná pohybová příprava, nářadí v tělocvičně, učení se pravidlům her, fairplay, jóga, soustředění.
Rozumová výchova, didaktické a námětové hry	Rozvoj poznání dítěte, nabízí podněty k rozumovému rozvoji, rozvoji řeči, jazykové výbavy a s tím spojeným rozvojem myšlení. Stolní hry, interaktivní hry, demonstrační obrázky na tabuli.
Tvořivé hry	Dětem je nabídnuto podnětné prostředí, v kterém mohou přirozenou cestou objevovat a bádát.
Estetická výchova	Dětem jsou nabízeny různorodé výtvarné činnosti, jsou používány nejen výtvarné pomůcky, ale i přírodní materiály. Děti poznávají hudební nástroje, učí se řadu písniček a básniček, vztahujících se vždy k danému tématu.
Etická výchova	Děti se každodenně učí základním sociálním dovednostem jako je pozdrav, poděkování, výchova ke správnému chování a respektu k druhým dětem a obecně k druhým osobám.
Ekologická výchova	Dětská skupina se zaměřuje na úctu k přírodě, poznávání zvířat v okolí a svého životního prostředí. Projevením úcty k přírodě chceme dosáhnout hlavně hravou formou, ale i klasickými formami a metodami výuky, jako je povídání o přírodě, tvoření z přírodnin, vnímání světa na procházkách a na zahradě.
Rozvoj samostatnosti	Podporování správných hygienických dovedností a návyků, udržování osobní hygieny, samostatnosti při oblékání, stolování, učit se odpoutat se od rodičů a obracet se o pomoc k pečovatelkám.

Plán činností se prolíná všemi uvedenými typy. Rozumová výchova, etická výchova a rozvoj samostatnosti je samozřejmou součástí každého dne a doplňkem všech ostatních aktivit v dětské

skupině. Činnosti jsou tedy přizpůsobeny nejen věku a schopnostem dětí, ale i tématu integrovaného bloku daného období. Jednotlivé tematické celky jsou dále děleny do drobnějších týdenních částí.

Integrované bloky a jejich témata

1. Vítáme tě jaro
2. Svět okolo nás
3. Hurá prázdniny

Vítáme tě jaro

Vzhledem k faktu, že provoz dětské skupiny byl zahájen až od dubna, je nutné nejdříve seznámit děti formou hry jak mezi sebou, tak s novým prostředím v dětské skupině. Dítě se naučí jméno své pečující osoby a ostatních dětí.

Dále je cílem tohoto bloku všimnout si probouzející se přírody a poznat charakteristické znaky jara. Během vycházek do přilehlého okolí školky budeme pozorovat rašení listů na stromech, zelenající se trávu, rozkvétání stromů a mláďata na stacích. Připravovat se budeme i na Velikonoce, jako svátky jara. Čas bude věnován také vztahu k přírodě a nutnosti ji chránit. Tento blok zakončíme tématem Čarodějnic, kdy si vyrobíme masky a uskutečníme na školní zahradě malou akci.

Vítáme tě jaro	Vítej ve skupince (1 týden)	Děti se mezi sebou přivítají, seznámení se s prostředím budovy a okolí, včetně zahrady. Děti se seznámí se všemi pracovníky a jejich profesemi, s hračkami, pomůckami a s jejich správným uložením. Dojde k domluvení pravidel ve třídě i mimo ní a děti se seznámí se základními hygienickými pravidly.
	Zvířata na dvorku, ve vodě, v lese a na louce (1 týden)	Pozorování domácích zvířat a jejich mláďat. Budeme si všimnout ptáků, kteří se vrátili z teplých krajin. Dále budeme pozorovat hmyz, drobné živočichy a ryby.
	Zvířata na kontinentech (1 týden)	Seznámení se s exotickými zvířaty.
	Čarodějnice (1 týden)	Vysvětlíme si význam a vyrobíme si masky.

Svět okolo nás

Cílem toho bloku je seznámit děti s rodinou a jejími vztahy. Dítě se naučí rozpoznat druhy bydlení a rozdíly mezi domem a bytem. Dále si budeme povídat o městě, ve kterém žijeme a navštěvujeme zde dětskou skupinku. Mluvit budeme i o zbytku světa a o vesmíru.

Svět kolem nás	Moje rodina (1 týden)	Zaměření se na charakteristiku sebe sama, uvědomění si vlastních emocí a emocí lidí okolo sebe. Děti se naučí pomocí hry lidských vlastností. Naučíme se pojmenovat členy rodiny a snažíme se definovat jejich úlohu v naší rodině.
	Maminka má svátek (1 týden)	Příprava na oslavu Dne matek. Tento svátek oslavíme společně s maminkami na besídce.
	Můj domov (1 týden)	Společně se naučíme poznat jednotlivé druhy obydlí a rozdíly mezi nimi.
	Moje město a země (1 týden)	S dětmi si budeme povídat o městě ve kterém žijeme a kam chodíme do skupinky. Během vycházky se vydáme do centra a podíváme na zajímavá místa našeho města.
	Svět (1 týden)	Představíme si i zbytek světa. Povíme si o odlišném počasí a dalších odlišnostech, jako je jazyk a zvyky.
	Vesmír (1 týden)	Budeme si povídat o planetách, Slunci a Měsíci.

Hurá prázdniny

Cílem toho bloku je příprava na prázdniny a s tím spojené upozornění na možná nebezpečí. S dětmi navštívíme dopravní hřiště, kde si vysvětlíme základní pohyb na vozovce i mimo ní. Budeme si také povídat o knihách, která máme všichni moc rádi a budeme si z nich předčítat. V posledním školním týdnu si budeme s dětmi povídat o možných místech, kde by bylo možné trávit dovolenou.

Hurá prázdniny	Doprava (1 týden)	Společně si představíme jednotlivé dopravní prostředky. Naučíme se pohybovat na vozovce i mimo ní. Toto všechno si vyzkoušíme na dopravním hřišti.
	Knihy – můj přítel (1 týden)	S dětmi si budeme prohlížet a číst oblíbené knihy. Každé dítě si může donést na ukázkou svou oblíbenou knihu z domova.
	Dovolená (1 týden)	Budeme si povídat o množném trávení dovolené a povíme si možném nebezpečí během léta.

Resumé

- Budeme se snažit vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte.
- Budeme pamatovat na jeho specifické potřeby.
- Naším úkolem je doplňovat rodinnou výchovu a zajistit dětem dostatek mnohostranných a přiměřených podnětů k jejich aktivnímu rozvoji a učení.
- Budeme maximálně podporovat individuální rozvojové možnosti každého dítěte.

Specifikace, metody a forma práce

- Přizpůsobení vývoje sociálním, emocionálním potřebám dětí dané věkové skupiny a daných schopností.
- Respekt k potřebám a možnostem jednotlivých dětí.
- Metody prožitkové, učení hrou a činnosti dětí podporující dětskou zvědavost a potřebu objevovat další dovednosti.

- Učební aktivity budou probíhat formou nezávislé dětské hry, dětské tvořivosti, kterou se dítě zabývá se na základě svého zájmu.

Rámcový cíl

Vést děti k tomu, aby se naučily základní, činnostem a dovednostem, odpovídající danému věku a schopnostem, a to pro ně zábavnou formou. Zároveň jim poskytneme prostor pro spontánní zábavu, při zajištění odpovídající bezpečnosti. Naší snahou je rozvíjet dítě, podporovat jeho učení a poznávání světa, jehož je součástí.

V České Lípě dne 26. března 2018

Zpracovala Adéla Paulíková